

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/7

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 MEDICINĂ PREVENTIVĂ

CATEDRA DE MANAGEMENT ȘI PSIHOLOGIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea de Medicină
Proces verbal nr.____ din _____

Președinte, dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I
Proces verbal nr.____ din _____

Decanul Facultății dr.șt. med., conf. univ

Plăcintă Gheorghe _____

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Management și Psihologie

Proces verbal nr.11 din 14.02.2018

Șef catedră dr. șt.med., prof.univ.,

Spinei Larisa _____

CURRICULUM

DISCIPLINA SOCIOLOGIE MEDICALĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/7

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Necesitatea studierii disciplinei *Sociologie Medicală* reiese din perspectiva de integrare umană a medicinei clinice, aplicative, datorită apariției unei noi concepții – „medicina holastică”, în care rolul esențial al creșterii morbidității generale și răspândirii unor maladii îi revine stresului, trăiri negative de durată care impun aplicarea unor noi metode de tratament, de reabilitare medico-socială a pacienților.

Sociologia Medicală are 3 obiective principale necesare de cunoaștere a lor de către lucrătorii medicali și în special de către medici:

- a) Obiectivul medical – sociologia medicală completează cunoștințele medicilor, sprijinind medicina în detectarea mecanismelor sociale responsabile de menținerea sănătății.
- b) Obiectivul economic – prin realizarea unor cercetări în determinarea costurilor serviciilor medicale și cheltuielilor pentru sănătate.
- c) Obiectivul sociologic – prin cunoașterea de către societate a problemelor de sănătate.

Sociologia Medicală studiază rolul structurii organizatorice a Sistemului Național de Sănătate Publică în evaluarea relațiilor dintre rolurile medic-pacient, rudele pacientului, pacient-medic, ritualurile și funcțiile medicinei ca sistem de conduite, de valori în corelație cu sistemul de valori al societății. *Sociologia Medicală* studiază și analizează rolul factorilor sociali și interdependența lor cu sănătatea sau patologiile unei populații, precum și legătura de corelație dintre sănătate sau boală cu viața socială a unor grupe de populație sau întreaga populație.

Studentii medici trebuie să cunoască căile încadrării pacienților în viața societății, păstrării valorilor vieții pentru cei bolnavi, rolul societății în integrarea pacienților în viața activă a societății.

Sociologia Medicală este o sociologie de ramură, care studiază sănătatea și boala ca probleme umane, rolul instituțiilor sociale în domeniul medical, natura socială a profesiei de medic și relațiile medic-pacient, medic-rudele pacientului, medic-societate.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a oferi studenților cunoștințe privind rolul structurilor sociale și factorii sociali în corelația cu sănătatea, cu boala, cu moartea, cu dezabilitățile persoanelor unei societăți precum și rolul structurilor sociale în domeniul medical și naturii sociale ale profesiei de medic, ale deontologiei medicale.

- **Limba de predare a disciplinei:** română
- **Beneficiari:** studenții anului II, facultatea Medicină I, specialitatea Medicină Preventivă.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.03.A.029		
Denumirea disciplinei	Sociologie Medicală		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în med., conf. univ. Mihail Moroșanu		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	3
Numărul de ore total, inclusiv:	30		
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	-
Seminare	-	Lucrul individual	10
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	1

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/7

- să cunoască scopul și sarcinile sociologiei medicale, conceptele sociologice de sănătate, boală, moarte și stare de muribund, invaliditate și dezabilitate.
- să descrie domeniile de încadrare în problemele de sănătate a societății.
- să delimiteze corelația dintre medicină și control social, dintre familie și îmbolnăvire.
- să descrie cauzele sociale ale morbidității populației.

• **la nivel de aplicare:**

- să opereze cu cunoștințele teoretice în practica activității profesionale și sociale, despre rolul social al profesiei medicale în domeniul promovării, păstrării și fortificării sănătății populației;
- să valorifice descrierea relațiilor medic-pacient, pacient-medic, medic-rudele pacientului, medic-societate;
- să aplice abilități în determinarea cauzelor sociale ale îmbolnăvirilor, invalidizării, mortalității și aprecierea socială a rolului vârstei în menținerea sănătății;
- să pună în uz practic metodele de stabilire a conexiunii dintre structura socială și boală, a elementelor sociale care intervin în procesul medical.

• **la nivel de integrare:**

- să aplice cunoștințele obținute în aprecierea factorilor sociali și culturali legați de natura și gravitatea bolii în activitatea profesională.
- să integreze deciziile de ameliorare a nivelului de sănătate a populației prin prisma factorilor sociali și culturali.
- Să promoveze forme și metode de sporire a calității serviciilor medicale prestate populației în contextul factorilor sociali.
- Să dezvolte abilități de perfecționare a relațiilor medic-pacient, pacient –medic, medic-societate.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului II necesită următoarele:

- Cunoașterea limbii de predare
- Competențe confirmate în științe liceale
- Abilitate de comunicare, de lucru în echipă
- Calități, toleranță, independență, autonomie, de a comunica cu ceilalți

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore	
		Prelegeri	Lucru indiv.
1	Elemente de sociologie medicală. Scop, sarcini, curente importante.	2	1
2	Modele sociale ale sănătății și bolii și stării muribunde, bolii și invalidității.	2	1
3	Sociologia pregătirii cadrelor medicale, prestării serviciilor medicale, aplicării profesiei medicale.	2	1
4	Aspecte psihologico-sociale în relațiile medic-pacient, pacient-medic, medic-rudele pacientului, medic-societate, societate-medic.	2	1
5	Stresul și sănătatea. Modul de viață și sănătatea.	2	1
6	Comunicarea și rolul său social în practica medicală.	2	1
7	Instituțiile medicale în relații cu grupurile sociale, cu societate. Sistemele de îngrijire de sănătate.	2	1
8	Iatrogeniile, agresivitatea, violența și suicidul ca probleme sociale de sănătate.	2	1

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/7

9	Metode și tehnici de cercetare în sociologia medicală.	4	2
		20	10
	Total	30	

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Elemente de sociologie medicală. Scop, sarcini, curente importante.	
<ul style="list-style-type: none">să definească scopul, sarcinile și elementele importante ale sociologiei medicale.să cunoască istoricul stabilirii sociologiei medicale ca știință și obiect de studiu.Să știe cauzele sociale ale dezvoltării sociologiei medicale ca știință.	Scopul, sarcinile și elementele ale sociologiei medicale. Istoria stabilirii sociologiei medicale ca știință. Cauzele sociale ale dezvoltării sociologiei medicale ca știință.
Tema (capitolul) 2. Modele sociale ale sănătății și bolii și stării muribunde, bolii și invalidității.	
<ul style="list-style-type: none">să cunoască aspecte sociale ale sănătății, bolii și stării muribunde, bolii și invalidității.să știe corelația dintre societate și boală, asocierea bolii cu deviența Scambur.să demonstreze cunoștințe și abilități în determinarea corelației dintre modelele sociale și sănătate, boală, stare muribundă.sa aplice cunoștințe de apreciere a tipurilor și criteriile bolii.	Aspecte sociale ale sănătății, bolii, stării muribunde, invalidității. Corelația dintre societate și boală. Deviența Scambur. Corelația dintre modele sociale și sănătate, boală, stare muribundă. Tipurile, criteriile bolii.
Tema (capitolul) 3. Sociologia pregătirii cadrelor medicale, prestării serviciilor medicale, aplicării profesiei medicale.	
<ul style="list-style-type: none">să cunoască aspecte sociologice ale pregătirii cadrelor medicale, ale păstrării serviciilor medicale ale populației..să știe factorii sociali și culturali în perfectarea cadrelor medicale.să demonstreze cunoștințe despre statutul și rolul social al medicului.Să posede cunoștințe despre factorii sociali de influență asupra calității serviciilor medicale.sa aplice abilități de a aprecia de influență a societății asupra exercitării profesiei medicale.	Sociologia pregătirii cadrelor medicale și prestării serviciilor medicale. Factorii sociali și culturali în perfectarea cadrelor medicale. Statutul și rolul social al medicului. Factorii sociali de influență asupra calității serviciilor medicale. influența societății asupra exercitării profesiei medicale.
Tema (capitolul) 4. Aspecte psihologico-sociale în relațiile medic-pacient, pacient-medic, medic-rudele pacientului, medic-societate, societate-medic.	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască conceptele de satus și rolul social ale relațiilor medic-pacient, pacient-medic, medic-rudele pacientului, medic-societate.Să știe cauzele conflictelor rolurilor și metodele de ieșire din conflict.Să aplice abilități de control în relațiile medic-pacient, pacient-medic, medic-rudelr pacientului, medic-societate.	Satus și rolul social ale relațiilor medic-pacient, pacient-medic, medic-rudele pacientului, medic-societate. Cauzele conflictelor între rolurile de medic, pacient, societate și metodele de ieșire din conflict. Rolul social al medicului și bolnavului. Control în relațiile medic-pacient, pacient-medic, medic-rudelr pacientului, medic-societate.
Tema (capitolul) 5. Stresul și sănătatea. Modul de viață și sănătatea.	
<ul style="list-style-type: none">să cunoască aspectele sociale și psihologice ale stresului	Aspecte sociale și psihologice ale stresului. Stresul și sănătatea, stresul și relațiile din roluri.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/7

Obiective	Unități de conținut
<p>ca fenomen social.</p> <ul style="list-style-type: none">• Să știe să folosească influența stresului sănătății și relațiilor din roluri (medic, pacient, societate).• Să demonstreze abilități de cunoaștere semnelor stresului și metodelor de combatere a influenței stresului asupra societății.• Să cunoască elementele și tipurile modului de viață.• Să știe normele prioritare a modului de viață sănătos.• Să aplice abilități de formare și educare a modului de viață sănătos.	<p>Semnele stresului și metode de combatere a lui.</p> <p>Elemente și tipuri ale modului de viață.</p> <p>Normele modului de viață sănătos.</p> <p>Educația modului de viață sănătos.</p>
Tema (capitolul) 6. Comunicarea și rolul său social în practica medicală.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască elemente de comunicare și rolul ei în practica medicală.• Să știe tipurile de comunicare și metodele eficiente de comunicare.• Să aplice tipuri de limbaj în comunicarea eficientă.	<p>Elemente de comunicare și rolul ei în practica medicală.</p> <p>Tipuri de comunicare și metodele eficiente de comunicare.</p> <p>Tipuri de limbaj în comunicarea.</p>
Tema (capitolul) 7. Instituțiile medicale în relații cu grupurile sociale, cu societate. Sistemele de îngrijire de sănătate.	
<ul style="list-style-type: none">• să știe rolul instituțiilor medicale în relațiile cu societatea.• Să cunoască rolul societății în activitatea instituțiilor medicale.• Să demonstreze factorii sociali de influență asupra relațiilor societate-instituție medicală.• Să cunoască sistemelor de îngrijire medicală și rolul lor social.	<p>Instituțiile medicale în relațiile cu societatea.</p> <p>Rolul societății în activitatea instituțiilor medicale.</p> <p>Factorii sociali de influență asupra relațiilor societate-instituție medicală.</p> <p>Sisteme de îngrijire medicală.</p>
Tema (capitolul) 8. Iatrogeniile, agresivitatea, violența și suicidul ca probleme sociale de sănătate.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească iatrogeniile – agresivitatea, violența și suicidul ca problemă socială.• Să știe cauzele și teoriile explicative ale agresivității și suicidului.• Să aplice abilități de aplicare a metodelor de prevenire ale violenței, iatrogeniile precum și a erorilor medicale.• Să determine consecințele sociale ale suicidului și violenței.	<p>Agresivitatea, Iatrogenie, Violenta, Suicid.</p> <p>Cauzele și teoriile explicative ale agresivității și suicidului.</p> <p>Metode de prevenire ale violenței, iatrogeniile și erorilor medicale.</p> <p>Consecințele sociale ale suicidului și violenței.</p>
Tema (capitolul) 9. Metode și tehnici de cercetare în sociologia medicală.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască, să știe și să aplice metode și tehnici de cercetare în sociologia medicală.	<p>Metode și tehnici de cercetare.</p>

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

CP 5. Posedarea de cunoștințe în formarea modului de viață sănătos și prevenirea stresului, în aprecierea factorilor sociali și culturali în corelație cu sănătatea, cu boala, cu dezabilități.

CP 6. Posedarea de cunoștințe în stabilirea unei comunicări eficiente cu societatea, pacienții și medicii. Aplicarea de principii eficiente în aprecierea rolului medicului în relații cu pacienții și rudele lui.

COMPETENȚE TRANSVERSALE(CT)

CT1. Manifestarea unor atitudini responsabile față de domeniul didactic cu aplicarea regulilor de muncă

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/7

conștientă riguroasă și eficientă în cunoașterea amănunțită a materialului predat și valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situațiile de aplicare practică, prin respectarea normelor de etică profesională. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii disciplinei studentul va fi capabil:

Să cunoască conceptele sociologice de sănătate, de boală, de stare muribundă și moarte, de invaliditate și dezabilitate.

Să cunoască cauzele sociale ale morbidității populației.

Să cunoască rolul social al medicului, să aplice relațiile de comunicare medic-pacient, medic-societate.

Să înțeleagă factorii sociali de influență asupra pregătirii cadrelor medicale, activității instituțiilor medicale și calității serviciilor medicale.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea si TIC	Lucrul sistematic in biblioteca și mediateca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusa in discutie	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusa. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele in vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor problemelor aparute in studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obtinute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- Metode de predare și învățare utilizate**

La predarea disciplinei Sociologie Medicală sînt folosite variabilitatea de metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic.

În predarea lecțiilor teoretice, concomitent cu metodele tradiționale (lecți-conversație, lecție-conferință, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție problematizată). Lecții practice nu sînt planificate.

Metode de învățare recomandate:

Observația - identificarea caracteristicilor sociale ale problemelor de sănătate, ale structurilor

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/7

medicale.

Analiza – evidențierea elementelor esențiale ale sociologiei medicale cu însușirea fiecărui element esențial ca parte componentă integrală a disciplinei.

Clasificare – identificarea problemelor sociale de sănătate care trebuie analizate și clasificate după criteriul cauzelor, efectelor și măsurilor de ameliorare.

Comparația – compararea obiectivelor și proceselor sociale de influență asupra sănătății populației de apreciere a rolurilor medic, pacient, societate.

Modelarea – identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului studiat. Formularea concluziilor.

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- (a) analiza studiilor de caz
- (b) explicarea materialului informativ
- (c) lucrări de control – 2.

Finală: Colocviu simplu (atestat -neatestat)

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

I. Obligatorie:

1. **Beth Alder; Mike Porter; Charles Abraham** *Psychology and Sociology applied to medicine*. Edinburg; London; New York, Editura Churchill Livingstone, 2004.
2. **Dafinoiu Ion** *Personalitatea-metode calitative de abordare: Observația și interviul*. Editura Polirom, Iași, 2002.
3. **Frederick Elkin, Gerald Handel** *The child and society. The Process of Socialization*. New York, Editura Random House, 1984.
4. **Iustin Lupu, Ioan Zanc** *Sociologie Medicală*. Iași, Editura Polirom 1999 (la disciplină).
5. **Marinescu C. Gh.** *Etica și sociologie contemporană. Relația medic-farmacist-bolnav*. Editura IMF Iași – Cabinet Metodologic, 1984.
6. **Pasca Maria-Dorina** *Curs de sociologie medicală*. Târgu Mureș: Litografia U.M. Târgu-Mureș, 2007.
7. **Petre Andrei** *Sociologie generală*. Editura Polirom, Iași, 1997 (la disciplină).